

Ivana Racetin

ELEKTRONIČKE POMORSKE KARTE I SUSTAVI, RJEČNIK

U izdanju Književnoga kruga Split, 2004. objavljena je knjiga *Elektroničke pomorske karte i sustavi, Rječnik*, autrice mr. sc. Ivane Racetin. Knjiga (ISBN 953-163-206-5) obuhvaća 208 stranica formata B5, 49 ilustracija, 3 tablice, 8 poglavlja, sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku i popis sa 110 naslova citirane literature.

Sadržaj knjige podijeljen je na sljedeća osnovna poglavlja:

Predgovor

Popis kratica

1. Uvod

2. Hrvatska terminologija na području pomorske kartografije

3. Suvremena pomorska kartografija

4. Uloga međunarodnih organizacija u normiranju ECDIS-a

5.1. Rječnik osnovnih pojmoveva s definicijama

5.2. Englesko-hrvatski rječnik

5.3. Hrvatsko-engleski rječnik

6. Sličnosti i razlike nekih pojmoveva u pomorstvu

7. Zaključak

Literatura

Sažetak

Summary

U drugom poglavlju autorica daje kraći povijesni prikaz razvoja hrvatske terminologije na području pomorske kartografije i s pravom zaključuje da u Hrvatskoj do danas nije izrađen ni jedan cijelovit rječnik pojmoveva iz pomorske kartografije. Nakon toga uočava važnost istraživanja suvremene terminologije pomorske kartografije. Naime, brz razvoj suvremenih navigacijskih pomagala svakodnevno zahtijeva i stvara nove nazive. Do danas na hrvatskom jeziku nije objavljen ni rječnik ni odgovarajući priručnik koji bi se bavio tematikom suvremene pomorske kartografije.

Slijedi prikaz suvremenih elektroničkih karata, i to sustava za prikaz rasterskih pomorskih karata (RCDS), informacijskih sustava i prikaza elektroničkih karata (ECDIS), elektroničkih sustava pomorskih karata (ECS), rasterskih pomorskih navigacijskih karata (RNC) i elektroničkih pomorskih navigacijskih karata (ENC). Najveći dio drugoga poglavlja čini pregled stanja izrade elektroničkih pomorskih karata diljem svijeta.

Četvrto poglavlje istražuje ulogu međunarodnih organizacija u normiranju ECDIS-a. Posebno su obradene: Međunarodna pomorska organizacija (IMO), Međunarodna hidrografska organizacija (IHO), Usklađivačka skupina za ECDIS (HGE), Međunarodni elektrotehnički odbor (IEC), Radna skupina za digitalne geografske podatke (DGIWG), Međunarodna organizacija za norme (ISO) i Međunarodni odbor za upotrebu radija u pomorstvu (CIRM).

Rječnik suvremene pomorske kartografije, u petom poglavlju, sadrži oko 400 definicija osnovnih pojmoveva uredenih abecednim redom. To je i najvažniji autoričin doprinos. Nastojalo se da definicije budu nedvosmislene i prema pravilima definiranja adekvatne, akuratne, necirkularne, nenegativne, neslikovite i jasne. Pri njihovu sastavljanju upotrijebljena je sva dostupna domaća i inozemna literatura, uključujući i izvore na internetu.

Peto poglavlje također čini englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski rječnik suvremene pomorske kartografije. Oni su nužni zbog izrazite prevlasti engleskoga jezika u pomorstvu.

Šesto poglavlje je autoričin izvorni doprinos rasvjetljavanju sličnosti i razlike nekih vrlo čestih pojmoveva koji se susreću kako u struci, tako i u svakodnevnom životu. To su *nautika, navigacija i pomorstvo*, njihove izvedenice i odgovarajući engleski termini.

U sedmom poglavlju, koje je ujedno i zaključak, autorica uočava da je u Hrvatskoj do danas objavljen vrlo malen broj radova koji se bave suvremenom pomorskom kartografijom. Da bi se i Hrvatska približila svjetskim normama, bilo je potrebno razlučiti osnovne pojmove iz toga područja. Pojmovi poput sustava za prikaz rasterskih pomorskih karata (RCDS), informacijskog sustava i prikaza električnih karata (ECDIS), električnih sustava pomorskih karata (ECS), rasterskih pomorskih navigacijskih karata (RNC) i električnih pomorskih navigacijskih karata (ENC) okosnice su terminologije suvremene pomorske kartografije. Njihovo detaljno pojašnjavanje vrlo je važno jer je i među onima koji su kreirali te pojmove bilo nesuglasica i različitih viđenja. I danas se velik broj pitanja pomoraca odnosi na razlučivanje službenih i neslužbenih pomorskih navigacijskih karata i načina njihove upotrebe.

Djelo je namijenjeno pomorcima, kartografiima, geografiima, hidrografima, ali i široj javnosti zainteresiranoj za pomerstvo i more kojim se toliko dičimo. S obzirom na očigledan nedostatak takve i srodne literature u nas, izdavanje ove knjige bilo je sasvim opravdano i društveno potrebno. Autorica je svojim radom dala vrijedan prinos istraživanju terminologije suvremene pomorske kartografije.

Miljenko Lapaine

IZ STRANIH ČASOPISA

Acta Geodaetica et Geophysica Hungarica, Vol.39, No.4, 2004.

- Application of the similarity theory for the computation of refraction in leveling. O. A. Mozhukhin. 395.-402.
- Comparison of the geoid undulations obtained by EGM96, TG99 and GPS/leveling in Turkey. B. Turgut, C. Inal, O. Corumluoglu. 403.-410.
- New conception in the surpluserror-method: It can be significantly advantageous if the set of surpluserrors consists of mirrored sample pairs. F. Steiner. 411.-418.
- Generalization of spline interpolation for geodynamic models. J. Zavoti. 419.-426.

Allgemeine Vermessungs-Nachrichten, Vol.111, No.10, 2004.

- A Preliminary Gravimetric Geoid Model for the Territory of Bulgaria. E. Peneva. 322.-324.
- Intelligentes Tachymeter und Digitalkamera: Low-Cost aber High-Tech. M. Scherer. 325.-333.
- Novellierung des Baugesetzbuchs durch das Europarechtsanpassungsgesetz Bau (EAG Bau) 2004. H. -J. Linke. 334.-340.
- Neue Werkzeuge für Integrity Monitoring in Referenzstationsnetzen. X. Chen, H. Landau, V. Vollath. 341.-345.
- Direct Reflex – Reflektorlose EDM-Technologie für Vermesser und Bauingenieure. R. Hoglund, P. Large. 346.-350.
- Neuheiten in der GPS-Antennentechnologie: Die neuen Trimble Zephyr-Antennen. E. Krantz, S. Riley, P. Large. 351.-356.
- Optimierte stochastische Modellierung im BIS Hamburg. E. Kanngieser, W. Schuhr. 357.-363.

Geomatics Info Magazine, Vol.18, No.11, 2004.

- Disaster Management and e-Land Management: Risk Prevention, Early Warning, Assessment and Reconstruction. T. Kotter. 12.-
- The Wireless Future: How Wireless Technology Affects Surveying. N. Pugh, C. Thompson, D. Wallace. 33.-
- Security Risks of Geospatial Information: Assessing Risks from Publicly Available Geospatial Information. B. E. Lachman, J. C. Baker. 40.-
- GIS/CAD Integration: Large-scale 3D Geo-information. S. Zlatanova, P. van Oosterom. 51.-
- Geospatial Data Infrastructure in China: Developments in SDI and Software. D. Li. 60.-
- Land Consolidation in Kosovo: Impact of Rationalisation on Rural Development. M. Meha. 68.-